The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No 688 | Toronto, Sunday, September 12th, 1915 | זונטאג סעפטעמבער, 12, 1915. ד״ תשרי תרע״ו. | PRICE: 1 CENT

אַ נייער רוסישער קאַבינעט

פון עמיער גאַרעמיקין בלייבט אַן קנעלונג

אַ עפּפּעלינס איבערן סאַמע האַרץ פון לאַנדאָן

אונזער טרויער טאָג

היינט, זונטאג, 3 אויגער ביי־טאג, וועלען אלע אידען פון טאראנטא טרויערען אויף דעם אונגליק וואס האט געטראפען אונזערע שוועסטער און ברידער פון יענער זייט ים.

דער קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות האט אראנזשירט מיטינגען אויף היינט דריי אוהר פונקט אין פאלגענדע פלעצער:

יוניווערזיטי עווענין שוהל, טשעסטנאט סטריט שוהל, טעראלי סטריט שוהל און ליריק טהעאטער.

יעדער איד פון טאראנטא, מאן אדער פרוי, ארים אדער רייך, פרומער אדער ניט פרומער, אלע איך'ן אהן אויסנאהמע זיינען ערזוכט צו זיין אין איינעם פון די דערמאהנטע פלעצער און אין איין צייט — 3 אויגער — וועלען מיר זאגען צו אונזערע שוועסטער און ברידער וואס זיינען פון דער מלחמה רואינירט געווארען: „ברידער! עס איז ניט אמת וואס מען זאגט אויף אונז אידען אין אמעריקא אז אונז אינטערעסירט ניט אויסער דער דאלאר. עס איז ניט אמת אז אונז כעהט ניט אן אייער געוויין און געשריי נאך הילף״.

אט דאס וועלען מיר זיי אלע זאגען.

מיט געבויגענע קעפ און מיט א טרעהר וועלען מיר אויסדריקען אונזער וועהטאג וואס מיר פיהלען מיט אונזער פלייש און בלוט, מיט אונזערע ליעבע שוועסטער און ברידער.

מעהר קענען מיר ליידער ניט טהון.

מיר געבען די גאנצע צייט אונזערע ארימע סענטען. די פערמעגליכערע דאלארס — פון די פאר ריי כערע וואס געבען גאר ניט איז ניטא וואס צו רעדען — מיר וועלען געבען יעדע וואך אונזערע סענטען און די וואס קענען וועלען געבען דאלארס.

יעדער וועט טהון זיין פליכט. יעדער פיהלט, יעדען פון אונז בלוטעט דאס הארץ און יעדער העלפט אויף זיין שטייגער.

אין דיעזער הינזיכט זיינען מיר ניט איינגעטהיילט אין קלאסען אדער פארטייען.

מען האט אלע אונזערע שוועסטער געפיינגט!

אויף די תליות הענגען אונזערע קדושים אהן אונטער־שיעד. אויף די פעלדער וואלגערען זיך דארט אלע און הונגערען גלייך.

אלע קינדערגאך וויינען דארט. זייערע פאפאס, אהן אונטער־שיעד, ליגען אין די טרענטשעס, און זיי געהן אויס פון הונגער אויך אהן אונטערשיעד. דארום דארפען מיר דא, אויך אהן אונטערשיעד, אלע זיך צונויפקומען און א טרעהר לאזען אויף דעם גרויסען בראך וואס איז אויף זיי אויסגעגאסען.

פרעגט ניט וואס פאר נוטצען וועט דאס ברייגגען!

עס איז ניט קיין צייט פאר צוניזזם, פאר אבלאכען!

דער קאנפערענץ וועלכער בעשטעהט פון דעלעגאטען פון אלע ריכטונגען, בעט אייך ווי שוועסטער און ווי ברידער:

שענקט א שטונדע פאר אייערע אונגליקליכע.

שענקט א טרעהר פאר אייער פלייש און בלוט.

ווען מיר וואלטען זיי דארט וואלטען מיר רואינירט גאווערען, וואלט מיט אונז דאס זעלבע פאסירט.

בלייבט ניט אין דער היים!

דער קאנפערענץ בעט אייך אלע צו קומען.

יעדער וועט אין דיעזער שטונדע זעהן אין אייך אן אמת'ן ברודער און אן אמת'ע שוועסטער.

אוז ווען אונזערע ליעבע וועלען נאך דער מלחמה קומען אהער און זיי וועלען פראבירען מעסטען אונזער סימפאטיע, רחמנות און מיטלעפיהל לויט דעם געלד וואס מיר האבען זיי געשיקט, וועלען מיר זיי ענטען עכט פערען, אז דאס געלד איז ניט קיין מאס צו מעסטען אונזער צער, אז געלד האבען מיר געשיקט לויט אונזערע כוחות. גאר דעם וועהטאג האבען מיר געפיהלט פיעל מעהר, און אז געוויינט האבען מיר דא פונקט ווי זיי דארט.

קומט דארום, ליעבע שוועסטער און ברידער, און מיט געבויגענע קעפ און מיט טרעהרען אין די אויגען לאמיר אלע זאגען צו די ליידענדע דארט: „אז גרויס איז אונזער וועטאג און טיעף איז אונזער שמערץ, נאר ראטעווען זיי איצט קענען מיר ניט, און דעסטא שארפער פיהלען מיר דאס״.

פערלאזט אייערע היימען. נעהמט מיט אייערע קינדער, זאלען זיי וויסען, זאלען זיי פערשטעהן, ווי זייערע שוועסטערלאך און ברידערלאך ליידען דארט.

אין דזשאנקשאן איז אראנזשירט א טרויער מיטינג אויף 7 אוהר אין שוהל.

איבערא! וועלען רעדנער זאגען א פאר הארציגע ווערטער.

זאל דיעזער אפיעל דיענען אלס א פערזענליכע איינלאדונג צו יעדען אידען אין טאראנטא.

אידען, דאס אידישע פאלק ערוואר־טעט פון אייך צו טהון אייער פליכט!

קומט אלע!

נייער רוסישער קאַבינעט

פון עמיער גאַרעמיקין בלייבט אַן קנעלונג

אַ עפּפּעלינס איבערן סאַמע האַרץ פון לאַנדאָן

דער עסטרייכישער אמבאסאדאר אין אמעריקא אויס אמבאסאדאר

עס קאָכט איצט אין די פעראייניגטע שטאאטען מיט'ן עסטרייכישען אמבאסאדאר דאָר דאָקטאָר דומבא, וועלכער האָט אָבגעטהאָן אַן אומגעלומפערטע שטיקעל אַרבייט איבער וועלכען ער האָט פערלוירען זיין שטעלע אלס עסטרייכיער פערטרעטער און זיין נאָמען אלס עהרען מאַן.

דאָקטאָר דומבא האָט, נעמליך געטהאָן לינקע אַרבייט אין אמעריקא, מיט'ן צוועק צו שטערען אמעריקא צו פאבריצירען אמוניציע פאר די עליים.

זייענדיג עסטרייכ'ס פערטרעטער אין די סטייט, וועלכע זיינען אָפיציעל נייטראל, האָט ער, אלס אָפיציעלער פערטרעטער פון עסטרייך ניט געקאָנט, ניט געטאָרט און ניט געוואָלט עפענטליך טהון וואס עס איז צו שטערען דער פאבריקאַציאָן פון אמוניציע פאר די עליים. גאָר ניט טהאָן האָט ער אויך ניט געוואָלט און ער האָט בעשלאָסען צו טהאָן לינקע אַרבייט. ער האָט אונטערגעקויפט וואו עס האָט זיך געלאָזט און ער האָט פערזוכט אונטער צוקויפען וואו נאָר מעגליך און אויפגעהעצט צו סטרייקס אין אועלכע פאבריקען כדי ווי עס איז צו שאדען די עליים.

קיינער וואָלט פיליייכט ניט געוואוסט ווען ניט ער אליין מיט זיין אונפעהיגקייט צו טהאָן שפּיאָנערישע אַרבייט.

ער האָט דייטליך בעשריבען זיין אַרבייט צו זיינע „באָסעס״ די עסטרייכער רעגיערונג הייסט עס, און די דאָזיגע בריעף זיינען פונקט אריין געפאלען צו די ענגלענדער אין די הענד אריין.

אָבליייקענען אָדער פערעדען זיך צייהן — ווי עס פיהרט זיך אין דער דיפּלאָמאַטישער וועלט — איז אין דיעזען פאלל געווען אַ זאַך דער אונמעגליכקייט, ווייל צו דייטליך זיינען די בריעף געווען געשריבען און — מיט זיין אייגענער האנד.

און אלס רעזולטאט — צרות, פון וועלכע דאָקטאָר דומבא קאָן זיך ניט אויסדרעהען ווי עס זעהט זיך אויס פון פאָלגענדע דעפעשען:

וואשיינגטאָן, סעפּטעמבער 9.

דער אמעריקאַנער אמבאסאדאָר אין וויען, מר. פענפיעלד, האָט געקראָגען אינם מודיע זיין דער עסטרייך אונגארישער רעגיערונג דאָס דאָקטאָר קאָנסטאנטין דומבא ווערט מיטגעטהיילט דאס זיין סעפּטעמבער דעם דריטען האָבען די דאָזיגע בריעף אין די פעראייניגטע שטאאטען מיט'ן עסטרייכישען אמבאסאדאר דאָר דאָקטאָר דומבא, וועלכער האָט אָבגעטהאָן אַן אומגעלומפערטע שטיקעל אַרבייט אין אמעריקא